

تاریخ: ۱۳۹۹-۰۹-۲۹
شماره: الف/۶۲/۱۷

طرح ویژه کاهش مطالبات غیر جاری (طرح مهراوندیش)

اطلاعیه

مخاطبین: مدیریت امور / اداره کل / مدیریت شعب / حوزه / شعبه	
شماره: الف/۶۲/۱۷	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۹/۲۹
موضوع: طرح ویژه کاهش مطالبات غیر جاری (طرح مهراوندیش)	
صفحه: ۱ از ۱	پیوست: ۳ برگ

با سلام و احترام؛

با عنایت به لزوم دستیابی به اهداف تعیین شده سال جاری در بخش وصول مطالبات معوق، بهبود عملکرد شعب و مدیریت‌ها در حوزه وصول مطالبات، ایجاد شرایط و مشوق‌های لازم در مشتریان دارای اقساط غیر جاری بالاخص با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی افسار جامعه و نهایتاً به منظور تسریع در روند کاهش مطالبات غیر جاری، هیئت مدیره محترم بانک طی مصوبه شماره ۱۰/۳۶۶ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۲۴ با طرح ویژه کاهش مطالبات غیر جاری (طرح مهراوندیش) به شرح زیر موافقت نمودند:

دوره اجرای طرح:

برقراری مزایا و مشوق‌های طرح از تاریخ ابلاغ تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ می‌باشد.

ضوابط و شرایط طرح مهراوندیش:

۱- بخشودگی ۶٪ خالص جرایم تسهیلات صرفاً به نسبت واریز نقدی

در صورت واریز نقدی هر میزان از مطالبات غیر جاری تسهیلات پرداختی اعم از مبادله‌ای، مشارکتی، وام قرض‌الحسنه و ... و همچنین مطالبات مربوط به ضمانت‌نامه‌های ضبط شده ۶٪ خالص جرایم محاسبه شده به نسبت واریزی بدهکاران مورد بخشودگی قرار می‌گیرد.

مابه‌التفاوت نرخ وجه‌التزام قرارداد با نرخ سود قرارداد = نرخ خالص جرایم

میزان بخشودگی	نرخ وجه‌التزام (به عنوان نمونه)
	(نرخ سود) ۱۸ درصد + ۶ درصد = ۲۴ درصد (نرخ وجه‌التزام) ۶ درصد از ۲۴ درصد نرخ وجه‌التزام متناسب با مبلغ واریزی

الف) با عنایت به هماهنگی‌های به عمل آمده، اسناد بخشودگی جرایم مربوط به واریز اقساط عقود مبادله‌ای موجود در سیستم تسهیلات متمرکز (خوددریافت) به صورت سیستمی صادر خواهد شد و نیازی به ثبت اسناد حسابداری به صورت دستی نخواهد بود، لیکن در موارد ذیل انجام محاسبات سیستمی مربوط به بخشودگی جرایم، نیاز به تغییرات نرم‌افزاری داشته که در صورت حصول نتیجه، مراتب متعاقباً اعلام خواهد گردید. لذا تا زمان ایجاد تغییرات نرم‌افزاری مربوط، در صورت ارائه درخواست مکتوب بخشودگی جرایم از سوی مشتریان، باید بخشودگی جرایم به شرح فوق محاسبه و صدور اسناد حسابداری به صورت دستی انجام گیرد:

۱- قراردادهای مبادله‌ای موجود در سیستم نوین.

۲- عقود مشارکتی موجود در سیستم قدیم مشارکت (صرفاً قراردادهایی که بخشودگی جرایم آنها به صورت سیستمی امکان‌پذیر نمی‌باشد).

۳- در سیستم تسهیلات متمرکز (خوددریافت)، صرفاً اسناد بخشودگی جرایم مربوط به تسویه و فسخ قرارداد.

ب) بخشودگی جرایم آن بخش از مطالبات غیر جاری که به روش‌هایی غیر از وصول نقدی (از جمله تسطی، فروش اقساطی و ...) تعیین تکلیف می‌گردد، امکان‌پذیر نمی‌باشد.

ج) مطالبات مربوط به وجه اداره شده مشمول بخشودگی جرایم نخواهند بود.

۲- تعیین تکلیف تسهیلات مشارکت مدنی غیر مسکن مهر به روش تمدید همزمان با تعیین تکلیف تمامی مطالبات بانک

به منظور تسریع در روند تعیین تکلیف قرارداد مشارکت مدنی و همچنین کنترل و کاهش مطالبات غیر جاری، در قراردادهای مشارکت مدنی که پروژه مورد مشارکت به اتمام نرسیده (گزارش ارزیابی، حاکی از پیشرفت کمتر از ۱۰٪ پروژه باشد) و ضمن آن کمتر از ۶۰ ماه از تاریخ انعقاد قرارداد اولیه سپری شده باشد، در صورت تعیین تکلیف تمامی مطالبات بانک ناشی از قرارداد مشارکت مدنی، شعب می‌توانند به روش ذیل اقدام نمایند:

الف- وصول نقدی حداقل ۱۰ درصد مانده بدهی ناشی از قرارداد مشارکت.

ب- تعیین تکلیف باقی‌مانده قدرالسهم واحدهای مورد مشارکت بدین شرح:

ب-۱- مبلغ قدرالسهم واحدهایی که مقرر است به صورت نقدی تسویه گردند در حساب مشترک مشارکت (کد ۸۱۴۱ با معین مربوطه) تأمین و تصویر صورت وضعیت مینی بر واریزی در سیستم پورتال تمدید بارگذاری گردد.

ب-۲- از خصوص واحدهایی که مقرر است تسطی گردند، لازم است پس از اخذ مدارک طرفین قرارداد و همچنین ضامنین به صورت کامل، نسبت به تشکیل پرونده بدون هر گونه نقصی که مانع از ثبت قرارداد گردد، اقدام نمایند.

ب-۳- اخذ تضامین معتبر به نحوی که از وصول اقساط در سررسیدهای مقرر اطمینان حاصل گردد، مورد تأکید می‌باشد.

ب-۴- در صورت تسطی مطالبات، بایستی ضمن رعایت مقررات جاری بانک از لحاظ نرخ، مدت و غیره، نسبت به وصول نقدی مبلغ مابه‌التفاوت قدرالسهم تا سقف قابل تسطی اقدام گردد.

ج- پس از اقدام به شرح بندهای «الف» و «ب» و حصول شرایط تعیین تکلیف تمامی مطالبات بانک به صورت یکجا، شعبه پس از اخذ مجوز در سیستم پورتال تمدید همزمان با تعیین تکلیف واحدهای مورد مشارکت نسبت به تمدید قرارداد تا روز تعیین تکلیف اقدام می‌نماید.

توجه ۱: به منظور تسریع در اخذ مجوز تمدید سیستمی از اداره کل اعتبارات، در پورتال تمدید در قسمت توضیحات، عبارت «مطابق طرح مهر اندیش، مطالبات ناشی از قرارداد مشارکت مدنی به طور کامل تسویه خواهد گردید.» ذکر گردد.

توجه ۲: با عنایت به تأکید به عمل آمده در صدر این بند از طرح، استفاده از این ظرفیت صرفاً برای قراردادهایی مجاز خواهد بود که مدت زمان کل قرارداد مشارکت با لحاظ تمدید اخیر بیش از ۶۰ ماه نگردد.

تأکید ویژه: مؤکداً تأکید می‌گردد که استفاده از ظرفیت این بند از طرح صرفاً مشروط به تعیین تکلیف همزمان تمامی مطالبات قرارداد مشارکت بوده و بهره‌گیری از آن با هدف تغییر سررسید و سرفصل مطالباتی قرارداد بدون تعیین تکلیف تمامی مطالبات بانک به هیچ عنوان مورد قبول نمی‌باشد. لذا مسئولیت نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده مدیریت‌های شعب می‌باشد.

۳- تعیین تکلیف مطالبات مشارکت مدنی با تقسیط حداکثر ۳۰۰ میلیون ریال از محل وجه‌التزام

به منظور مساعدت با ذی‌نفعان واحدهای باقی‌مانده مورد مشارکت و تسریع در وصول مطالبات بانک، تقسیط مطالبات با اخذ تضامین معتبر و احراز توانایی مالی متعهدین در بازپرداخت بموقع اقساط، ضمن وصول نقدی بخشی از مطالبات بانک به شرح ذیل مورد اقدام قرار گیرد:

الف- اصل و سود تا تاریخ سررسید محاسبه و وفق سیاست‌های اعتباری سال جاری بر روی واحدهای احدائی با نرخ جاری بانک تقسیط گردد.

ب- وجه‌التزام مربوط به قدرالسهم هر واحد با توجه به صورت وضعیت قرارداد و با ملحوظ نظر قرار دادن حدود اختیارات مطابق جدول ذیل، بدون نرخ سود، به مدت حداکثر ۳۶ ماه تقسیط گردد. توضیح اینکه به ازای هر نفر ذی‌نفع اعم از شریک قرارداد مشارکت، مالک یا خریداران واحدهای مشارکت صرفاً تقسیط یک قرارداد بدون نرخ سود از محل وجه‌التزام (و صرفاً برای یک واحد) با استفاده از این ظرفیت، امکان‌پذیر خواهد بود.

مرجع تصمیم‌گیرنده	سقف حدود اختیار تقسیط وجه‌التزام (ریال)
شعبه	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
مدیریت شعب استان / منطقه	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
کمیسیون عالی وصول مطالبات	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰

ج- مابه‌التفاوت وجه‌التزام و قدرالسهم اصل و سود واحدهای باقی‌مانده تا سقف‌های قابل تقسیط به صورت نقدی وصول گردد.

۴- تسهیل در ضوابط فروش تدریجی در صورت تعیین تکلیف مطالبات غیر جاری مشارکت مدنی

به منظور تسهیل و تسریع در تعیین تکلیف مطالبات غیر جاری ناشی از پرونده‌های مشارکت مدنی که مورد وثیقه تکمیل ولی فاقد اسناد مالکیت تفکیک شده واحدها می‌باشد، استثنائاً تا پایان دوره طرح، فروش تدریجی مطالبات بانک با حضور حداقل ۶۰٪ از خریداران واحدها با اخذ تضامین معتبر جهت اطمینان از وصول بموقع اقساط (نظیر ضامنین معتبر به انضمام تضامین تکمیلی مانند چک، توثیق انواع سپرده‌های سرمایه‌گذاری، گواهی کسر از حقوق صادره توسط دولتی) و یا اخذ چک معتبر و مورد قبول مدیریت به منظور اطمینان از تعیین تکلیف الباقی مطالبات بانک ظرف حداکثر ۳ ماه آتی (با رعایت مفاد بندهای ۴ و ۵ الزامات طرح مهراندیش) به مدیریت‌های شعب تفویض اختیار می‌گردد.

تبصره- در دوره طرح، در موارد خاص فروش تدریجی مطالبات بانک با حضور حداقل ۵۰٪ از خریداران واحدها با ارسال گزارش از سوی مدیریت شعب و اخذ مجوز از اداره کل پیگیری وصول مطالبات امکان‌پذیر خواهد بود.

توضیح- پیگیری امور مربوط به تغییر وضعیت پرونده‌های مربوطه از فروش تدریجی به انتقال قطعی برابر ضوابط و مقررات جاری مورد تأکید و انتظار خواهد بود.

۵- تعیین تکلیف تسهیلات مشارکت مدنی به روش تقسیط باقی‌مانده مطالبات قرارداد مشارکت در قالب قرارداد مراحجه (تا سقف مدت تقسیط حداکثر ۳۶ ماه)

در خصوص آن دسته از پرونده‌های مطالباتی که در یکی از حالات ذیل، شریک قادر به تسویه نقدی تمام یا باقی‌مانده مطالبات نمی‌باشد، می‌توان از ظرفیت این بند استفاده نمود:

- شریک قبلاً بخشی از مطالبات بانک را بر اساس سیاست‌های اعتباری تعیین تکلیف نموده باشد.

- شریک در مدت اجرای طرح نسبت به تعیین تکلیف قدرالسهم تعدادی از واحدهای مورد مشارکت به روش تسویه نقدی و یا تقسیط تا سقف مقرر در سیاست‌های اعتباری (اصل، سود و وجه‌التزام) اقدام نماید، لیکن همچنان قرارداد دارای مطالبات بوده و شریک قادر به تسویه نقدی باقی‌مانده مطالبات نباشد.

- هیچ یک از واحدهای مورد مشارکت فروش نرفته و یا به دلیل بروز اختلاف بین شریک و خریداران واحدهای احدائی، شریک قادر به تعیین تکلیف مطالبات بانک وفق سیاست‌های اعتباری نباشد.

به منظور تعیین تکلیف باقی‌مانده مطالبات به شرح این بند، شعب در مدت اجرای طرح با اخذ مجوز از مدیریت شعب استان / منطقه، باقی‌مانده مطالبات ناشی از اصل و سود قرارداد مشارکت را در قالب قرارداد مراحجه با اخذ وثیقه غیر منقول سهیل‌البیع خارج از طرح ضمن رعایت ضوابط و شرایط ذیل تا سقف مدت حداکثر ۳۶ ماه با شریک قرارداد مشارکت تقسیط می‌نمایند:

- احراز توانایی مالی متقاضی جهت بازپرداخت بموقع اقساط قرارداد مراحجه.

- اخذ چک معتبر (به شرح بندهای ۳ و ۴ و ۵ بخش الزامات طرح مهراندیش) به نحوی که از وصول اقساط در سررسیدهای مقرر اطمینان حاصل گردد، مورد تأکید می‌باشد.

- تسویه نقدی وجه‌التزام مورد تأکید می‌باشد.

- نرخ قرارداد مراحجه برابر ضوابط جاری بانک می‌باشد.

- چنانچه شریک قادر به ارائه وثیقه مازاد خارج از طرح جهت بهره‌گیری از مزایای این بند نباشد، مشروط به این که مورد مشارکت دارای اسناد تفکیکی (تک برگه) باشد، تهرین کلیه اسناد مشروط به احراز عدم واگذاری واحدهای احدائی به غیر و همچنین عدم بازداشتی اسناد مذکور، به شرط تکافوی مطالبات بانک برابر سیاست‌های اعتباری امکان‌پذیر است. در این راستا می‌بایست نسبت به فک رهن اسناد مذکور بابت قرارداد مشارکت مدنی و همزمان تهرین آن‌ها بابت قرارداد مراحجه اقدام گردد.

- شعبه در هر صورت مجاز به فک رهن هیچ یک از واحدهای مورد مشارکت قبل از تسویه کامل قرارداد مراحجه، ولو مازاد مطالبات بانک باشد نیز نخواهد بود.

- انعقاد قرارداد مراحجه به شرح پیش‌گفته به ازای هر واحد مورد مشارکت به منظور تسریع در روند وصول مطالبات میسر می‌باشد.

۶- تغییر نام مدیون

تغییر نام مدیون تسهیلات فروش اقساطی بدون واریز درصدی از مانده بدهی، در مورد آن دسته از مشتریانی که فاقد مطالبات غیر جاری بوده و یا نسبت به واریز مطالبات غیرجاری خود به شرح مذکور اقدام نمایند، در مدت اجرای طرح پلامانع می‌باشد.

۷- تعیین تکلیف مطالبات ناشی از تسهیلات مضاربه، تسهیلات مشارکت اموال سرمایه‌ای، ضمانت‌نامه (در تمامی موارد با مانده بدهی حداکثر دو میلیارد و پانصد میلیون ریال)

به منظور تعیین تکلیف مطالبات ناشی از تسهیلات مضاربه و اموال سرمایه‌ای با تاریخ سررسید حداکثر پایان سال ۱۳۹۷ و همچنین ضمانت‌نامه‌هایی که حداکثر تا پایان سال ۱۳۹۷ ضبط گردیده‌اند، همزمان با تقسیط؛

در صورتی که شریک امکان تسویه نقدی قرارداد به منظور بهره‌مندی از بخشودگی جرایم به شرح بند ۱ این طرح را نداشته باشد، باقی‌مانده مطالبات ناشی از اصل و سود (قرارداد مضاربه یا مشارکت اموال سرمایه‌ای) و یا اصل مطالبات ناشی از ضمانت‌نامه‌های ضبط شده، ضمن رعایت ضوابط و شرایط ذیل در قالب قرارداد مراحجه با مدیون و یا ضامن تقسیط می‌گردد:

روش اقدام:

الف) بدو ۳۰٪ مانده مطالبات به نحوی که حداقل تکافوی تمامی وجه‌التزام مطالبات قرارداد را داشته باشد، بدون لحاظ بخشودگی جرایم نقداً دریافت و به حساب مطالبات با اولویت وجه‌التزام واریز می‌گردد. به عبارت دیگر، مبلغ کامل وجه‌التزام و یا ۳۰٪ مانده مطالبات، هر کدام که بیشتر باشد بایستی نقداً وصول و تماماً به حساب وجه‌التزام منظور گردیده و مازاد آن به حساب باقی‌مانده مطالبات منظور گردد.

تبصره- استثنائاً در مطالبات ناشی از ضمانت‌نامه‌های ضبط شده، چنانچه ۳۰٪ واریز نقدی به شرح بند الف تکافوی تسویه کامل وجه‌التزام را ننماید، باقی‌مانده وجه‌التزام با رعایت ضوابط و مقررات جاری حداکثر به مدت ۲۴ ماه و با ابقای وثایق و تضامین سابق، ضمن اخذ تضامین معتبر جدید به نحوی که از وصول آن در سررسید اطمینان حاصل گردد، بدون نرخ سود تقسیط می‌گردد.

ب) بلافاصله پس از اقدام به شرح بند «الف»، الباقی مطالبات با رعایت ضوابط و مقررات جاری بانک از جهت نرخ، مبلغ و میزان وثایق به مدت ۳۶ ماه و با ابقای وثایق و تضامین

سابق ضمن اخذ وثیقه غیر منقول سهل البیع، در قالب قرارداد مرابحه تقسیط می‌گردد.

- جهت اطمینان از وصول اقساط قرارداد مرابحه در سررسید نسبت به اخذ چک معتبر (به شرح بند ۳ و ۴ و ۵ الزامات طرح مهراندیش) اقدام می‌گردد.
- در انعقاد قرارداد جدید، رعایت مفاد دستورالعمل‌های اجرایی و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی از جمله نرخ‌های سود مصوب شورای پول و اعتبار الزامی است.

الزامات طرح مهراندیش:

- ۱- در تمامی موارد حتی اگر تمامی مطالبات قابل تقسیط باشد، بدهکار باید نسبت به پرداخت نقدی بخشی از مطالبات (ترجیحاً وجه‌التزام) وفق نظر و تشخیص مدیریت شعب منطقه/ استان اقدام نماید.
  - ۲- پیامک اطلاع‌رسانی طرح بخشودگی جرایم برای مدیونین تمامی قراردادهای مطالباتی در ابتدای طرح ارسال خواهد شد.
  - ۳- در مواردی که به منظور اطمینان از وصول اقساط در سررسیدهای مقرر نسبت به اخذ چک اقدام می‌گردد، شیوه اقدام به شرح ذیل خواهد بود:
تعداد ۷ فقره چک (۶ فقره چک به میزان و سررسید ۶ قسط آتی و یک فقره چک به میزان کل بدهی به نحوی که از وصول اقساط در سررسیدهای مقرر اطمینان حاصل گردد) و ترجیحاً چک‌های عهده سایر بانک‌ها اخذ گردیده و پس از وصول شش فقره چک اقساط، مجدداً نسبت به اخذ ۷ فقره چک جدید (۶ فقره بابت اقساط و یک فقره بابت باقی‌مانده از کل مطالبات) اقدام و همزمان چک صادره به میزان کل بدهی دریافتی قبلی عودت می‌گردد. این موضوع (اخذ چک اقساط پس از وصول چک‌های قبلی) تا وصول تمامی مطالبات بانک تکرار می‌گردد.
  - ۴- در خصوص اخذ چک، رعایت مفاد شیوه‌نامه پیوست مورد تأکید می‌باشد.
  - ۵- چنانچه چک‌های دریافتی بابت اطمینان از تعیین تکلیف مطالبات در مواعد مقرر از سوی شخص ثالث (شخصی غیر از مدیون) ارائه گردد، بایستی نسبت به اخذ امضا از مدیون قرارداد در ظهر چک‌های دریافتی اقدام گردد.
  - ۶- مبلغ مربوط به بخشودگی جرایم واریزی‌های مشتریان برای مبالغ بخشودگی بالای ۲۰۰ هزار ریال، از طریق ارسال پیامک به مشتریان اعلام خواهد گردید.
  - ۷- بخشودگی جرایم موضوع این طرح جهت قراردادهای طبقات غیر جاری (سررسیدگذشته، معوق و مشکوک‌الوصول) می‌باشد. بنابراین قراردادهایی که از سررسید آنها بیش از دو ماه نگذشته باشد (دارای یک یا دو قسط پرداخت نشده)، مشمول بخشودگی جرایم نمی‌گردند.
  - ۸- بخشودگی جرایم مرتبط با وصول مطالبات ارزی صرفاً با هماهنگی و اخذ مجوز کتبی از اداره کل پیگیری وصول مطالبات امکان‌پذیر است.
  - ۹- ثبت اسناد حسابداری بخشودگی جرایم صرفاً بابت واریزی‌های مشتریان در بازه زمانی طرح و ارائه درخواست در دوره طرح امکان‌پذیر می‌باشد. بر این اساس، مدیریت‌های شعب از هر گونه مکاتبه در خصوص بخشودگی جرایم خارج از روال ذکر شده، خودداری نمایند.
  - ۱۰- در اقدام به شرح بند ۳ (قسمت الف) و بند ۴ این طرح، در موارد خاص به منظور بهبود روند بازگشت مطالبات بانک در اقساط آتی، افزایش سقف مدت زمان تقسیط مطالبات (قرارداد فروش اقساطی مسکن) به میزان حداکثر ۲ سال بیشتر از سقف مقرر در سیاست‌های اعتباری با تأیید مدیریت شعب استان/ منطقه امکان‌پذیر خواهد بود.
- ابهامات مطروحه در خصوص طرح موصوف به اداره کل پیگیری وصول مطالبات منعکس گردد.

رئیس اداره کل پیگیری وصول مطالبات - مالک ازدیان
رئیس اداره کل سازمان و روش ها - محمود یوسفی